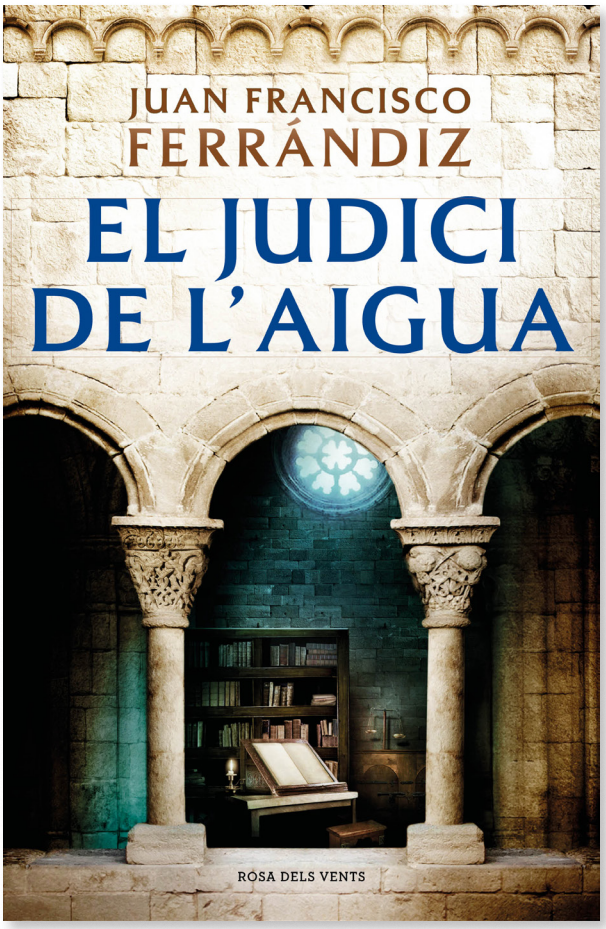
ROSA DELS VENTS

DOSSIER DE PREMSA

Títol: El judici de l'aigua
Autor: Juan Francisco Ferrándiz
P.V.P.: 21,90 €
Pàgines.: 672
Data de publicació: 4 de març del 2021

També en castellà, *El juicio del agua* (Grijalbo)

Disponible en **ebook**

Segueix-nos a:
www.penguinlibros.com
@penguinlibros

En una època fosca, marcada per la infàmia i la superstició, només els més valents clamaran justícia.

Una obra èpica sobre el renaixement del Dret romà després dels abusos comesos durant segles d'Edat Mitjana.

L'OBRA

Una magistral novel·la històrica ambientada a la Barcelona del segle XII en la qual Juan Francisco Ferrándiz, autor de *La terra maleïda*, ens brinda acció, aventures, traïcions, misteri i amor.

El judici de l'aigua (Rosa dels Vents), la nova novel·la de l'escriptor alacantí Juan Francisco Ferrándiz, és un apassionat relat ple d'aventures, intrigues, misteris i conspiracions sobre el ressorgir a Espanya del Dret romà i els canvis que va suposar per a la societat medieval, entre d'altres l'impuls de l'economia de ciutats portuàries com ara Barcelona, on se situa gran part de la trama. L'acció discorre al llarg de les últimes tres dècades del segle XII, en plena Edat Mitjana, una de les èpoques més fosques del nostre país, quan encara imperaven les lleis feudals, en què els conceptes d'equitat i justícia eren una quimera i per dirimir la innocència o culpabilitat d'algú es recorria a sacrificis o judicis divins –vigents fins a la fi de l'Edat Mitjana i la restitució del Dret romà–, els quals sempre afavorien els nobles i abandonaven a la seva sort els més febles i empobrits de la societat.

ROSA DELS VENTS

Sobre una base històrica impecablement documentada, la qual permetrà al lector descobrir nombroses curiositats al voltant del món del Dret –un espai que Ferrándiz domina molt bé, ja que és advocat de professió–, compon l'autor una ficció que protagonitza el pagès Robert de Tramuntana, el Condemnat, futur *Legum doctor*, doctor en lleis en la ciutat comtal –qui es veurà influenciat per l'escola del Fur de Jaca i la dels glossadors de Bolonya, germen de la Universitat–, i Blanca de Corviu, legítima hereva del castell d'Olèrdola, la qual es veurà desproveïda de tots els seus drets feudals. Ambdós personatges estaran units irremeiablement des del principi de la trama per l'injust i "diví" judici de l'aigua al qual varen ser sotmesos essent nens deixant-los greus seqüeles físiques. En la ficció, Ferrándiz barreja elements de la novel·la històrica, l'èpica de les grans aventures, la crònica de viatge i la tensió i el suspens del *thriller*, tot això ornat amb algunes pinzellades de relat romàntic que serveixes per relaxar el ritme frenètic de l'acció i així mostrar un univers, el femení, que en aquella època romania al marge de l'esdevenir de la societat i al qual l'autor sembla retre un petit homenatge a la novel·la.

Les ordalies consistien en «invocar i interpretar el judici de la divinitat a través de mecanismes ritualitzats i sensibles, resultat del qual s'inferia la inocència o la culpabilitat de l'acusat». A la imatge, un gravat del segle XVII mostra una ordalia per aigua.

Gràcies a aquesta minuciosa superposició d'elements de crònica històrica i ficció novel·lesca, *El judici de l'aigua* es converteix en un quadern de bitàcola d'una època agitada i enlluernadora de grans canvis en la societat feudal. Com escriu Ferrándiz en les pàgines finals de la seva monumental obra, «la novel·la plana sobre fets clau dels regnes cristians hispànics de finals del segle XII, com els problemes del futur rei Alfons IX de Lleó i les Corts del 1188 a Lleó (reconegudes per la Unesco com el primer sistema parlamentari europeu documentat), la rebel·lió del vescomte Ponç III de Cabrera, la tasca dels furistes de Jaca o els tornejos de cavalleria clandestins, però sobretot busca submergir el lector en els profunds canvis jurídics que s'hi van produir i que van constituir, per a alguns historiadors, el primer Renaixement.»

Així, entre les seves pàgines conviuen personatges complexos i novel·lescos sortits de la ploma de l'escriptor –els quals donen sentit a la trama i enriqueixen la ficció–, i moltes personalitats històriques, com el rei Alfons IX de Lleó (1171-1230), fill de Ferran II d'Aragó i d'Urraca de Portugal i últim rei de Lleó com a regne independent; el rei Alfons II d'Aragó i comte de Barcelona (1157-1196); la seva esposa, la reina Sança de Castella (1154-1208); el fill de tots dos, Pere II d'Aragó (1178-1213), sota el regne del qual va ser possible el moviment social conegut com a Pau i Treva, la resposta de l'Església i dels camperols als abusos perpetrats pels nobles feudals; el cardenal Lotario de Segni (1160-1216), conegut després com el Papa Innocenci II; Giovanni Bassiano, jurista italià del segle XII pertanyent a la primitiva d'escoles de glossadors de Bolonya sentències del qual exerciren gran influència entre els juristes catalans medievals; el senescal, majordom reial, Guillem Ramon de Montcada; l'arquebisbe de Tarragona, Berenguer de Vilademuls, ferm defensor de la Pau i Treva, assassinat el 1194 per Guillem de Montcada, net de majordom reial, o Ramon de Caldes, jurista i degà de la catedral de Barcelona i artífex del *Liber Feudorum Maior*, cartulari en què s'arrepleguen documents referents als dominis de la cosa comtal de Barcelona.

Amb un admirable domini del suspens i la intriga, Juan Francisco Ferrándiz construeix una trepidant novel·la èpica que té com a epicentre la ciutat

Restes del castell d'Olèrdola avui, part del conjunt monumental d'Olèrdola, a l'Alt Penedés.

de Barcelona i el seu *territorium* –camps, masies i poblats de l'entorn–, però que també recala en la catedral de Lleó, el monestir de Sant Maria de Ripoll o les escoles de Bolonya (Itàlia), entre altres escenaris, en una èpica en què els viatges es prolongaven durant mesos i els perills sotjaven per totes bandes. I entre assassinats, misteris, traïcions, llibres de viatge, tornejos medievals, drets feudals i ordalies, hi ha cabuda a les gairebé 700 pàgines que componen la novel·la per a una història d'amor; millor dit, diverses històries, sempre truncades pels avatars de l'atzarós destí que planeja sobre el protagonista, Robert de Tramuntana. Perquè si alguna cosa tenen en comú les dones valentes d'aquest monumental relat –la noble Blanca de Corviu, com el gran amor del Condemnat; però també la joglar Salomé; la filla d'esparters, Guisla de Queralt; la italiana Novella Gozzadini –personatge inspirat en la jurista bolonyesa nascuda l'any 1209 Bettisia Gozzadini, de qui es diu que va ser la primera professora universitària de la història–; o Arabella, la muller del falsificador més gros de Bolonya, entre d'altres–, a més de valor per a embarcar-se en perilloses aventures de la mà del protagonista, és la seva capacitat per amar, un fet que l'autor subratlla en escenes d'una eloqüència demolidora.

Robert de Tramontana, protagonista de la novel·la, abandonarà les terres catalanes per dedicar-se a profunditzar els seus estudis sobre les lleis a la Universitat de Bolònia.

Juan Francisco Ferrándiz fa gala d'un estil àgil d'escriptura que porta en sopols el lector fins a les pàgines finals. La seva prosa, la qual no renuncia als rivets poètics, recrea amb precisió la parla de l'època, dotant de versemblança els diàlegs entre els personatges. Al mateix temps, els continus salts espacials impregnen d'un ritme frenètic la narració i ens permeten submergir-nos en un fascinant recorregut geogràfic, escenaris del qual són construïts amb detall –un fet al qual ens acostuma Ferrándiz en totes les novel·les–, i en què ens trobem amb una interessant geografia de les classes socials a través de les marcades diferències. Aquests elements revelen l'exhaustiu treball d'investigació i rigor històric que s'amaguen rere l'escriptura d'aquest llibre, al qual Ferrándiz ha dedicat els últims dos anys gràcies a un minuciós treball de compilació de fonts històriques.

El judici de l'aigua és una obra d'orfebreria en què cada peça va encaixant amb l'altra a mesura que es desenvolupa la narració fins a arribar al clímax final, que no és cap altre que evidenciar el paper dels seus protagonistes en la recuperació de l'antic Dret romà durant l'Edat Mitjana –inspirat en l'equitat com a font de justícia–, com reconeix Ferrándiz a la nota que tanca la novel·la. "Una de les meves intencions en escriure aquesta història era mostrar el terrible esforç que va costar assolir certes de les llibertats fonamentals de les quals gaudim avui en alguns països. (...) Després de la caiguda de l'Imperi romà es va passar de jutjar mitjançant les reflexions de Ciceró a sotmetre la decisió a un ferro roent o un combat, i el més greu és que els encarregats de jutjar es van oblidar que es podia fer d'una altra manera».

En definitiva, *El judici de l'aigua* és una epopeia històrica que entrellaça amor, ambició, secrets, venjança i traïcions entre personatges variats, protagonistes tots ells, històrics i ficticis, d'una època fosca i fascinant, la fi del segle XII; però en la qual, a més, Juan Francisco Ferrándiz –qui atresora un veritable exèrcit de lectors en diversos països des de

la publicació l'any 2019 de *La terra maleïda*– concedeix gran importància al rerefons de la història, que no és cap altre que la recuperació durant l'Edat Mitjana de l'antic Dret romà, l'*ius commune* i les declaracions de Pau i Treva, el que en la seva opinió constitueix l'embrió dels Drets Humans. «El pas de sentenciar els fets invocant ordalies i costums a fer-ho mitjançant l'intel·lecte i seguint els principis del Dret romà va ser una fita molt més important del que ens podem imaginar: va canviar la història. (...) Saber el que és just o injust ara ens sembla senzill, però és pura enginyeria intel·lectual apresa amb el ius commune. Sense ell, el món seria una altra cosa.»

SINOPSI

«No hi ha cap cosa tan terrible com una persona injusta amb armes i poder.»
Aristòtil

Un gèlid matí de 1170, un judici cruel segella els destins de dues famílies enfrontades per l'avarícia i els usos feudals. Segons dicta la tradició, els primogènits de les dues cases, de pocs mesos d'edat, han de ser submergits en aigua gelada. El que s'enfonsi serà l'escollit de Déu, i això donarà la raó a la seva família.

Arran del lamentable esdeveniment, la Blanca, la filla del noble Ramon de Corviu, és l'escollida, i Robert de Tramuntana, el condemnat, ha de veure durant anys com els vencedors s'apoderen de totes les seves possessions. Però en el moment en què tots dos van lluitar per sobreviure, va néixer també una unió especial i indestructible entre ells. I alhora, en l'ànima del perdedor, va germinar el desig d'aconseguir un món més just, allunyat de les supersticions.

Anys després, el jove Robert abandona les terres per dedicar-se a l'estudi de les lleis a Barcelona i a la llunyana Bolonya, mentre combat contra l'odi i les traïcions dels seus enemics. La troballa d'un llibre antic el converteix en pioner d'una gran renovació que no rau només en la lluita; al seu cor viatja sempre el record de la Blanca, la jove amb qui va compartir l'infame judici de l'aigua.

L'AUTOR

Juan Francisco Ferrándiz (Alacant, 1971) és llicenciat en Dret i actualment exerceix com a advocat a València. La seva novel·la *Las horas oscuras* (Grijalbo, 2012) va suposar un exitós debut en la narrativa èpica i va guanyar-se un lloc entre els autors més coneguts del panorama literari nacional. Les seves obres posteriors, *La llama de la sabiduría* (Grijalbo, 2015) i *La tierra maldita* (Grijalbo, 2018) van confirmar el seu nom com un dels més importants dins la ficció històrica en espanyol, reconegut també internacionalment amb els seus llibres traduïts a onze idiomes.

JuanFranciscoFerrandiz
@JuanFFerrandiz
www.juanfranciscoferrandiz.com

Ignacio Almirall
+34 630 18 78 44
ialmirall@newsw.es

Rosa del Vents és un segell de
Penguin Random House Grupo Editorial